Europees Parlement
2019-2024

AANGENOMEN TEKSTEN

P9_TA(2023)0037

Het kiesrecht van mobiele Unieburgers bij de verkiezingen voor het Europees Parlement

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 14 februari 2023 over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement ten behoeve van de Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn (herschikking) (COM(2021)0732 – C9-0021/2022 – 2021/0372(CNS))

(Bijzondere wetgevingsprocedure – raadpleging – herschikking)

Het Europees Parlement,

– gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(2021)0732),

– gezien artikel 22, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C9-0021/2022),

– gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 28 november 2001 over een systematischer gebruik van de herschikking van besluiten[1],

– gezien de brief d.d. 8 november 2022 van de Commissie juridische zaken aan de Commissie constitutionele zaken, overeenkomstig artikel 110, lid 3, van zijn Reglement,

– gezien de artikelen 110 en 82 van zijn Reglement,

– gezien het advies van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,

– gezien het verslag van de Commissie constitutionele zaken (A9-0297/2022),

A. overwegende dat het voorstel van de Commissie volgens de adviesgroep van de juridische diensten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie geen andere inhoudelijke wijzigingen bevat dan die welke als zodanig in het voorstel worden vermeld en dat met betrekking tot de codificatie van de ongewijzigde bepalingen van de eerdere besluiten met die wijzigingen kan worden geconstateerd dat het voorstel louter een codificatie van de bestaande besluiten behelst, zonder inhoudelijke wijzigingen;

[1] PB C 77 van 28.3.2002, blz. 1.

1. hecht zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie zoals dit is aangepast aan de aanbevelingen van de adviesgroep van de juridische diensten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie en zoals hieronder gewijzigd;

2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 293, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dienovereenkomstig te wijzigen;

3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;

4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;

5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de nationale parlementen.

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(2) Artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) verlenen Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn, het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in hun lidstaat van verblijf, onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor de onderdanen van de gastlidstaat. Dit recht, dat tevens wordt bevestigd in artikel 39 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest), geeft concreet gestalte aan het in artikel 21 neergelegde beginsel van gelijkheid en non-discriminatie op grond van nationaliteit. Het is ook een logisch uitvloeisel van het recht van vrij verkeer en verblijf, dat is neergelegd in artikel 20, lid 2, punt a), en artikel 21 VWEU en in artikel 45 van het Handvest.	(2) ***Het Verdrag betreffende de Europese Unie van 1992 (het "Verdrag van Maastricht") luidde een nieuwe etappe in het proces van de totstandbrenging van een steeds hechter verbond tussen de volkeren van Europa in door de invoering van het burgerschap van de Unie als juridisch concept met als doel het versterken van de bescherming van de rechten en belangen van onderdanen van de lidstaten van de Unie door de toevoeging van een aantal nieuwe politieke en kiesrechten aan de bestaande rechten.*** Artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) verlenen Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn, het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in hun lidstaat van verblijf, onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor de onderdanen van de gastlidstaat. Dit recht, dat tevens wordt bevestigd in artikel 39 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest), geeft concreet gestalte aan het in artikel 21 neergelegde beginsel van gelijkheid en non-discriminatie op grond van nationaliteit. Het is ook een logisch uitvloeisel van het recht van vrij verkeer en verblijf, dat is neergelegd in artikel 20, lid 2, punt a), en artikel 21 VWEU en in artikel 45 van het Handvest. ***Het actief en passief kiesrecht geeft de burgers voorts de mogelijkheid om daadwerkelijk aan het democratisch bestel van de Unie deel te nemen en om betrokken te zijn bij de Europese Unie als politieke entiteit. Het is uiterst belangrijk dat alle Unieburgers, ook mobiele Unieburgers, burgers met een handicap en burgers die dakloos zijn, bij verkiezingen voor het Europees***

	Parlement hun politieke rechten, zowel hun passief als actief kiesrecht, volledig kunnen uitoefenen. Het gevaar bestaat dat Europese mobiliteit mobiele Unieburgers ervan zou kunnen weerhouden om de in de Europese Verdragen vastgelegde fundamentele politieke rechten, namelijk deelname aan de verkiezingen voor het Europees Parlement, uit te oefenen. Het actief en passief kiesrecht van mobiele burgers moet gelden voor alle kieslijsten en kieskringen, ook als er een kieskring wordt ingevoerd die de hele Unie bestrijkt.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(2 bis) In overeenstemming met de wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 3 mei 2022 over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de verkiezing van de leden van het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen, tot intrekking van Besluit 76/787/EGKS, EEG, Euratom van de Raad en de aan dat besluit gehechte Akte betreffende de verkiezing van de leden van het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen heeft deze richtlijn tot doel om de verkiezingen voor het Europees Parlement toegankelijker, competitiever en Europeser te maken.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(4) In haar verslag over het EU-	(4) In haar verslag over het EU-

burgerschap 2020[24] beklemtoonde de Commissie dat de regels inzake de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement moeten worden geactualiseerd, verduidelijkt en versterkt om ervoor te zorgen dat zij de brede en inclusieve participatie van ***mobiele*** Unieburgers ondersteunen. Mede rekening houdend met de ervaring die is opgedaan bij de toepassing van Richtlijn 93/109/EG van de Raad bij de opeenvolgende verkiezingen en met de veranderingen die het gevolg zijn van de Verdragswijzigingen, moeten verschillende bepalingen van die richtlijn worden geactualiseerd.

[24] https://ec.europa.eu/info/files/eu-citizenship-report-2020-empowering-citizens-and-protecting-their-rights_nl

burgerschap 2020[24] beklemtoonde de Commissie dat de regels inzake de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement moeten worden geactualiseerd, verduidelijkt en versterkt om ervoor te zorgen dat zij de brede en inclusieve participatie van Unieburgers ***die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn,*** ondersteunen. Mede rekening houdend met de ervaring die is opgedaan bij de toepassing van Richtlijn 93/109/EG van de Raad bij de opeenvolgende verkiezingen en met de veranderingen die het gevolg zijn van de Verdragswijzigingen, moeten verschillende bepalingen van die richtlijn worden geactualiseerd.

[24] https://ec.europa.eu/info/files/eu-citizenship-report-2020-empowering-citizens-and-protecting-their-rights_nl

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(5) Artikel 20, lid 2, VWEU doet niet af aan de toepassing van artikel 223, lid 1, VWEU, volgens hetwelk in alle lidstaten een eenvormige procedure voor ***deze*** verkiezingen moet worden vastgesteld volgens beginselen die alle lidstaten gemeen hebben.	(5) Artikel 20, lid 2, VWEU doet niet af aan de toepassing van artikel 223, lid 1, VWEU, volgens hetwelk in alle lidstaten een eenvormige procedure voor ***de*** verkiezingen ***voor het Europees Parlement*** moet worden vastgesteld volgens beginselen die alle lidstaten gemeen hebben.

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(6) Om ervoor te zorgen dat	(6) Om ervoor te zorgen dat

Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn (“niet-nationale Unieburgers”), hun actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement onder dezelfde voorwaarden kunnen uitoefenen als de onderdanen van hun gastlidstaat, moeten de voorwaarden voor registratie voor en deelname aan dergelijke verkiezingen worden verduidelijkt teneinde de gelijke behandeling van nationale en niet-nationale Unieburgers te waarborgen. Meer bepaald moeten Unieburgers die hun actief en passief kiesrecht willen uitoefenen bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in hun lidstaat van verblijf, op gelijke voet worden behandeld wat betreft de verblijfsperioden die vereist zijn voor de uitoefening van het kiesrecht en wat betreft de bewijzen om aan te tonen dat aan die voorwaarde is voldaan.	Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn (“niet-nationale Unieburgers”), hun actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement onder dezelfde voorwaarden kunnen uitoefenen als de onderdanen van hun gastlidstaat, moeten de voorwaarden voor registratie voor en deelname aan dergelijke verkiezingen worden verduidelijkt teneinde de gelijke behandeling van nationale en niet-nationale Unieburgers te waarborgen. Meer bepaald moeten Unieburgers die hun actief en passief kiesrecht willen uitoefenen bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in hun lidstaat van verblijf, op gelijke voet worden behandeld ***met onderdanen van die lidstaat*** wat betreft de verblijfsperioden die vereist zijn voor de uitoefening van het kiesrecht en wat betreft de bewijzen om aan te tonen dat aan die voorwaarde is voldaan.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(6 bis) Niet-nationale Unieburgers moeten informatie ontvangen over de mogelijkheid om te stemmen of zich kandidaat te stellen wanneer zij zich laten inschrijven als ingezetene van een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn. Ook moet voorafgaand aan Europese verkiezingen geregeld en tijdig informatie met betrekking tot registratie als kiezer of kandidaat worden verstrekt aan alle kiezers en personen die zich kandidaat mogen stellen op grond van de voorwaarden die van toepassing zijn op het actief en passief kiesrecht waarin deze richtlijn voorziet. Voorts moeten niet-nationale Unieburgers bij hun registratie als kiezers naar behoren en ruim voor de verkiezingen worden geïnformeerd over hun specifieke rechten uit hoofde van het

Europese kiesstelsel.

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(7) De vrijheid van de Unieburgers moet worden gerespecteerd om zelf te beslissen in welke lidstaat zij aan de verkiezingen voor het Europees Parlement wensen deel te nemen, waarbij passende maatregelen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat niemand meer dan een keer zijn stem kan uitbrengen of zich in meer dan een land kandidaat kan stellen.	(7) ***Aangezien het niet-nationale Unieburgers op grond van het nationale recht van de meeste lidstaten is toegestaan om hun stem uit te brengen op een lijst van hun land van herkomst, waardoor zij tussen twee of meer landen kunnen kiezen als plaats om hun stem uit te brengen, is het nodig dat niet-nationale Unieburgers duidelijke informatie krijgen en dat de lidstaten zorgen voor onderlinge coördinatie om het risico van meervoudig stemmen te verminderen.*** De vrijheid van de Unieburgers moet worden gerespecteerd om zelf te beslissen in welke lidstaat zij aan de verkiezingen voor het Europees Parlement wensen deel te nemen, waarbij passende maatregelen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat niemand meer dan een keer zijn stem kan uitbrengen of zich in meer dan een land kandidaat kan stellen. ***Niet-nationale Unieburgers moeten, als zij informatie krijgen over de mogelijkheid om te stemmen of zich kandidaat te stellen in hun lidstaat van verblijf, naar behoren worden geïnformeerd over het feit dat zij hetzij in hun land van herkomst, hetzij in hun land van verblijf gebruik kunnen maken van hun actief en passief kiesrecht, waarbij de keuze aan hen is en de respectieve toepasselijke nationale bepalingen in acht moeten worden genomen. Het is uiteindelijk aan de niet-nationale Unieburgers om te bepalen in welke lidstaat zij hun stem willen uitbrengen.***

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(8) Conform internationale en Europese normen, waaronder de vereisten van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, moeten de lidstaten niet alleen het actief en passief kiesrecht van de Unieburgers erkennen en eerbiedigen, maar moeten zij ook ***zorgen voor gemakkelijke*** toegang tot hun kiesrecht ***door zoveel*** mogelijk belemmeringen voor deelname aan verkiezingen weg te nemen.	(8) Conform internationale en Europese normen, waaronder de vereisten van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, moeten de lidstaten niet alleen het actief en passief kiesrecht van de Unieburgers erkennen en eerbiedigen, maar moeten zij ook ***de*** toegang tot hun kiesrecht ***zo democratisch, evenredig en eenvoudig*** mogelijk ***maken door alle*** belemmeringen voor deelname aan verkiezingen weg te nemen.

Amendement 9

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(9) Teneinde de uitoefening van het actief en passief kiesrecht door de Unieburgers in het land van verblijf te vergemakkelijken, moeten deze burgers tijdig vóór de verkiezingen op een kiezerslijst worden ingeschreven. De formaliteiten voor hun registratie moeten zo eenvoudig mogelijk zijn. Het moet voldoende zijn dat de betrokken Unieburgers een geldige identiteitskaart overleggen alsook een formele verklaring waaruit blijkt dat zij gerechtigd zijn aan de verkiezingen deel te nemen. Na registratie moeten niet-nationale Unieburgers op de kiezerslijst blijven staan onder dezelfde voorwaarden als Unieburgers die onderdaan zijn van de betrokken lidstaat, en dat zolang zij voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van het kiesrecht. Voorts moeten de Unieburgers de bevoegde autoriteiten contactgegevens verstrekken, zodat deze autoriteiten hen regelmatig op de hoogte kunnen houden.	(9) Teneinde de uitoefening van het actief en passief kiesrecht door de Unieburgers in het land van verblijf te vergemakkelijken, moeten deze burgers***, indien zij daarmee instemmen, bij hun inschrijving als ingezetene onmiddellijk als kiezer kunnen worden geregistreerd. Deze burgers moeten vooraf in kennis worden gesteld van deze onmiddellijke registratie, met name over het feit dat dubbel stemmen verboden is en dat onmiddellijke registratie zou kunnen betekenen dat zij van de kiezerslijst voor de Europese verkiezingen van hun plaats van herkomst worden geschrapt. Indien bij de inschrijving als ingezetene geen onmiddellijke registratie als kiezer heeft plaatsgevonden, moeten burgers*** tijdig vóór de verkiezingen op een kiezerslijst worden ingeschreven. De formaliteiten voor hun registratie moeten zo eenvoudig mogelijk zijn. Het moet voldoende zijn dat de betrokken Unieburgers een geldige

identiteitskaart overleggen alsook***, in naar behoren gemotiveerde gevallen,*** een formele ***en gebruiksvriendelijke*** verklaring waaruit blijkt dat zij gerechtigd zijn aan de verkiezingen deel te nemen. Na registratie moeten niet-nationale Unieburgers op de kiezerslijst blijven staan onder dezelfde voorwaarden als Unieburgers die onderdaan zijn van de betrokken lidstaat, en dat zolang zij voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van het kiesrecht. Voorts moeten de Unieburgers de bevoegde autoriteiten contactgegevens verstrekken, zodat deze autoriteiten hen regelmatig op de hoogte kunnen houden.

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(11) Om te zorgen voor een gelijke behandeling van niet-nationale Unieburgers die het passief kiesrecht willen uitoefenen in de lidstaat van verblijf, moeten deze burgers worden verplicht dezelfde bewijsstukken over te leggen als die welke worden verlangd van kandidaten die onderdaan zijn van de betrokken lidstaat. Om te kunnen nagaan of dergelijke burgers het in artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 2, VWEU bedoelde recht genieten, moeten de lidstaten echter kunnen verlangen dat er een formele verklaring wordt overgelegd die de nodige elementen bevat waaruit hun passief kiesrecht bij de betrokken verkiezingen blijkt.	(11) Om te zorgen voor een gelijke behandeling van niet-nationale Unieburgers die het passief kiesrecht willen uitoefenen in de lidstaat van verblijf, moeten deze burgers worden verplicht dezelfde bewijsstukken over te leggen als die welke worden verlangd van kandidaten die onderdaan zijn van de betrokken lidstaat. Om te kunnen nagaan of dergelijke burgers het in artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 2, VWEU bedoelde recht genieten, moeten de lidstaten***, in naar behoren gemotiveerde gevallen,*** echter kunnen verlangen dat er een formele verklaring wordt overgelegd die de nodige elementen bevat waaruit hun passief kiesrecht bij de betrokken verkiezingen blijkt.

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(11 bis) Om het passief kiesrecht bij verkiezingen voor het Europees Parlement daadwerkelijk mogelijk te maken voor Unieburgers die in een lidstaat verblijven waarvan zij geen onderdaan zijn, moeten nationale politieke partijen worden aangespoord het partijlidmaatschap niet te laten afhangen van het hebben van de nationaliteit van die lidstaat.

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(12) Ter vergemakkelijking van de correcte identificatie van kiezers en kandidaten die zowel in hun lidstaat van herkomst als in hun lidstaat van verblijf zijn geregistreerd, moet de lijst met gegevens die Unieburgers in de lidstaat van verblijf moeten verstrekken bij de indiening van een verzoek tot inschrijving op de kiezerslijsten of tot kandidaatstelling, het persoonlijke identificatienummer of het serienummer van een geldig identiteits- of reisdocument bevatten.	(12) Ter vergemakkelijking van de correcte identificatie van kiezers en kandidaten die zowel in hun lidstaat van herkomst als in hun lidstaat van verblijf zijn geregistreerd, moet de lijst met gegevens die Unieburgers in de lidstaat van verblijf moeten verstrekken bij de ***onmiddellijke registratie of na de*** indiening van een verzoek tot inschrijving op de kiezerslijsten of tot kandidaatstelling, het persoonlijke identificatienummer of het serienummer van een geldig identiteits- of reisdocument bevatten.

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(13) Unieburgers die op grond van een individuele civielrechtelijke of strafrechtelijke beslissing van de bevoegde autoriteit het actief en passief kiesrecht hebben verloren, moeten bij de verkiezingen voor het Europees Parlement worden uitgesloten van de uitoefening van	(13) Unieburgers die op grond van een individuele civielrechtelijke of strafrechtelijke beslissing van de bevoegde autoriteit het actief en passief kiesrecht hebben verloren, moeten bij de verkiezingen voor het Europees Parlement worden uitgesloten van de uitoefening van

dat kiesrecht in de lidstaat van verblijf. Bij ontvangst van een verzoek tot registratie als kiezer kunnen de lidstaten van de betrokken burger een formele verklaring verlangen waarin wordt bevestigd dat hij of zij zijn of haar kiesrecht niet heeft verloren. Wanneer Unieburgers zich in hun land van verblijf kandidaat stellen, ***moeten zij worden verplicht*** een verklaring ***over te leggen*** waarin wordt bevestigd dat zij het passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement niet hebben verloren.	dat kiesrecht in de lidstaat van verblijf. Bij ***onmiddellijke registratie of bij*** ontvangst van een verzoek tot registratie als kiezer kunnen de lidstaten***, in naar behoren gemotiveerde gevallen,*** van de betrokken burger een formele verklaring verlangen waarin wordt bevestigd dat hij of zij zijn of haar kiesrecht niet heeft verloren. Wanneer Unieburgers zich in hun land van verblijf kandidaat stellen, ***moet het land van verblijf van hen kunnen verlangen dat zij*** een verklaring ***overleggen*** waarin wordt bevestigd dat zij het passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement niet hebben verloren.

Amendement 14

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(16) Ter voorkoming van meervoudig stemmen of situaties waarin dezelfde persoon zich bij dezelfde verkiezingen meer dan een keer kandidaat stelt, moeten de lidstaten informatie ***uitwisselen*** die is verzameld op basis van de formele verklaringen van kiezers en ***verkiesbare*** burgers van de Unie. Aangezien de lidstaten verschillende gegevens gebruiken om burgers te identificeren, moet worden voorzien in een gemeenschappelijke reeks gegevens teneinde de kiezers en verkiesbare burgers van de Unie correct te identificeren en te beletten dat zij hun actief en passief kiesrecht meer dan een keer uitoefenen. De uitwisseling van persoonsgegevens moet worden beperkt tot het minimum dat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.	(16) Ter voorkoming van meervoudig stemmen of situaties waarin dezelfde persoon zich bij dezelfde verkiezingen meer dan een keer kandidaat stelt, moeten de lidstaten ***hun administratieve systemen op coherente wijze op elkaar afstemmen. Om die reden moeten lidstaten worden verplicht*** informatie ***uit te wisselen*** die is verzameld op basis van de formele verklaringen van ***niet-nationale*** kiezers en ***niet-nationale*** burgers van de Unie ***die verkiesbaar zijn in hun lidstaat van verblijf***. Aangezien de lidstaten verschillende gegevens gebruiken om burgers te identificeren, moet worden voorzien in een gemeenschappelijke reeks gegevens teneinde de kiezers en verkiesbare burgers van de Unie correct te identificeren en te beletten dat zij hun actief en passief kiesrecht meer dan een keer uitoefenen. De uitwisseling van persoonsgegevens moet worden beperkt tot het minimum dat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

Amendement 15

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(17) De uitwisseling van informatie tussen de lidstaten om te voorkomen dat eenzelfde persoon bij dezelfde verkiezingen zijn of haar actief of passief kiesrecht meer dan een keer uitoefent, mag hun onderdanen er niet van weerhouden om hun actief en passief kiesrecht bij andere soorten verkiezingen uit te oefenen. Om de communicatie tussen de nationale autoriteiten te vergemakkelijken, moeten de lidstaten worden verplicht één contactpunt aan te wijzen voor die informatie-uitwisseling. ***In het verleden heeft*** de Commissie een beveiligd instrument ontwikkeld dat door de lidstaten onder hun verantwoordelijkheid kan worden gebruikt om de nodige gegevens uit te wisselen. Dat beveiligde instrument moet in deze richtlijn worden opgenomen om de uitwisseling van gegevens tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten verder te ondersteunen. De lidstaten zullen in dit verband optreden als afzonderlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens.	(17) De uitwisseling van informatie tussen de lidstaten om te voorkomen dat eenzelfde persoon bij dezelfde verkiezingen zijn of haar actief of passief kiesrecht meer dan een keer uitoefent, mag hun onderdanen er niet van weerhouden om hun actief en passief kiesrecht bij andere soorten verkiezingen uit te oefenen. Om de communicatie tussen de nationale autoriteiten te vergemakkelijken, moeten de lidstaten worden verplicht één contactpunt aan te wijzen voor die informatie-uitwisseling. De Commissie ***heeft*** een beveiligd instrument ontwikkeld dat door de lidstaten onder hun verantwoordelijkheid kan worden gebruikt om de nodige gegevens uit te wisselen. Dat beveiligde instrument moet in deze richtlijn worden opgenomen om de uitwisseling van gegevens tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten verder te ondersteunen. De lidstaten zullen in dit verband optreden als afzonderlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens.

Amendement 16

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(20) Het gebrek aan adequate informatie in het kader van verkiezingsprocedures ondermijnt de uitoefening door burgers van hun kiesrecht als onderdeel van hun rechten als Unieburgers. Het doet ook afbreuk aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om hun rechten uit te oefenen en hun verplichtingen na te komen. De lidstaten moeten worden verplicht	(20) Het gebrek aan adequate informatie in het kader van verkiezingsprocedures ondermijnt de uitoefening door burgers van hun kiesrecht als onderdeel van hun rechten als Unieburgers. Het doet ook afbreuk aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om hun rechten uit te oefenen en hun verplichtingen na te komen. De lidstaten moeten worden verplicht

autoriteiten aan te wijzen die specifiek verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van passende informatie aan Unieburgers over hun rechten uit hoofde van artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 2, VWEU en over de nationale regels en procedures betreffende de deelname aan en de organisatie van de verkiezingen voor het Europees Parlement. Om ervoor te zorgen dat de communicatie doeltreffend verloopt, moet de informatie op een duidelijke en begrijpelijke manier worden verstrekt.	autoriteiten aan te wijzen die specifiek verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van passende informatie aan Unieburgers over hun rechten uit hoofde van artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 2, VWEU en over de nationale regels en procedures betreffende de deelname aan en de organisatie van de verkiezingen voor het Europees Parlement. ***Teneinde niet-nationale Unieburgers aan te sporen dergelijke informatie actief in te winnen, moeten de lidstaten ook waarborgen dat deze breed beschikbaar wordt gesteld via allerlei kanalen, onder meer door middel van gerichte samenwerkingsprojecten tussen maatschappelijke organisaties, de aangewezen nationale instanties en, indien die wordt opgericht, de Europese Verkiezingsautoriteit.*** Om ervoor te zorgen dat de communicatie doeltreffend verloopt, moet de informatie op een duidelijke en begrijpelijke manier ***en tijdig*** worden verstrekt***, rekening houdend met de data waarop de kiezerslijsten moeten worden gesloten en waarop de kandidatenlijsten moeten worden bekendgemaakt in overeenstemming met de Akte betreffende de verkiezing van de leden van het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen***.

Amendement 17

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(20 bis) Om de deelname van niet-nationale Unieburgers aan het democratisch bestel te bevorderen, moeten de lidstaten de Unieburgers passende, duidelijke en inclusieve informatie verstrekken over het actief kiesrecht en over de administratieve handelingen die eventueel uitgevoerd moeten worden om dat recht uit te oefenen, alsook over de verkiezingscultuur en de stemsystemen. Dergelijke informatie moet worden

	verstrekt op het moment van registratie van niet-nationale Unieburgers, ofwel onmiddellijk, ofwel op een later tijdstip, indien daartoe wordt verzocht, maar in ieder geval ruim voor de Europese verkiezingen. Voorts moet bijzondere aandacht worden besteed aan de behoeften van kwetsbare burgers, zoals personen met een handicap en ouderen.

Amendement 18

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(21) Om de informatie over verkiezingen toegankelijker te maken, moet deze beschikbaar worden gesteld in ten minste één andere officiële taal van de Unie dan de taal of talen van de gastlidstaat, waarbij die taal in grote lijnen wordt begrepen door zoveel mogelijk Unieburgers die op het grondgebied van die lidstaat verblijven. De lidstaten kunnen op specifieke delen van hun grondgebied of in hun regio's verschillende officiële talen van de Unie gebruiken, afhankelijk van de taal die wordt begrepen door de grootste groep Unieburgers die daar verblijft.	(21) Om de informatie over verkiezingen toegankelijker te maken, moet deze ***essentiële informatie over het kiesrecht op duidelijke en inclusieve wijze en geruime tijd voor de verkiezingen*** beschikbaar worden gesteld in ten minste één andere officiële taal van de Unie dan de taal of talen van de gastlidstaat, waarbij die taal in grote lijnen wordt begrepen door zoveel mogelijk Unieburgers die op het grondgebied van die lidstaat verblijven***. De lidstaten moeten ertoe worden aangespoord de informatie ook in de moedertaal van de niet-nationale Unieburgers te verstrekken***. De lidstaten kunnen op specifieke delen van hun grondgebied of in hun regio's verschillende officiële talen van de Unie gebruiken, afhankelijk van de taal die wordt begrepen door de grootste groep Unieburgers die daar verblijft.

Amendement 19

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 22

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(22) Volgens artikel 22, lid 2, VWEU mag slechts van de algemene regels van	***Schrappen***

deze richtlijn worden afgeweken indien zulks door bijzondere problemen in een lidstaat wordt gerechtvaardigd; dergelijke afwijkingen moeten in overeenstemming zijn met de vereisten van artikel 52 van het Handvest, met inbegrip van het vereiste dat beperkingen op de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement bij wet moeten worden gesteld en in overeenstemming moeten zijn met de beginselen van evenredigheid en noodzakelijkheid. Bovendien moet elke afwijkende bepaling vatbaar zijn voor herziening, conform artikel 47 van het Handvest.

Amendement 20

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(23) Dergelijke bijzondere problemen kunnen zich met name voordoen wanneer in een lidstaat het aantal Unieburgers die aldaar verblijven zonder de nationaliteit van deze lidstaat te bezitten, en die de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt, zeer ver boven het gemiddelde ligt. Wanneer het aantal van deze burgers 20 % van het totale electoraat bedraagt, zijn afwijkende bepalingen met betrekking tot het kiesrecht op basis van het criterium van de verblijfsduur gerechtvaardigd.	***Schrappen***

Amendement 21

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 24

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(24) Lidstaten waar het aantal burgers van de Unie die geen onderdaan zijn van de betrokken lidstaat en de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt,	***Schrappen***

meer bedraagt dan 20 % van het totale aantal kiesgerechtigde Unieburgers die aldaar verblijven moeten in het kader van artikel 22, lid 2, VWEU kunnen voorzien in bijzondere bepalingen ten aanzien van de samenstelling van de kandidatenlijsten.

Amendement 22

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 26

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(26) Gegevens over de uitoefening van rechten en de toepassing van deze richtlijn ***kunnen nuttig zijn*** om te bepalen welke maatregelen er nodig zijn om de daadwerkelijke uitoefening van het kiesrecht van de Unieburgers te waarborgen. Om de verzameling van gegevens betreffende de verkiezingen voor het Europees Parlement te verbeteren, moet worden voorzien in regelmatig toezicht op en verslaglegging over de uitvoering door de lidstaten. Tegelijkertijd moet de Commissie de toepassing van deze richtlijn beoordelen en na elke verkiezing voor het Europees Parlement een verslag met een dergelijke beoordeling indienen bij het Europees Parlement en de Raad.	(26) Gegevens over de uitoefening van rechten en de toepassing van deze richtlijn ***zijn uiterst belangrijk voor de beoordeling van het Uniebeleid ter zake en*** om te bepalen welke maatregelen er nodig zijn om de daadwerkelijke uitoefening van het kiesrecht van de Unieburgers te waarborgen. Om de verzameling van gegevens ***door de lidstaten*** betreffende de verkiezingen voor het Europees Parlement ***te bevorderen en*** te verbeteren, moet worden voorzien in regelmatig toezicht op en verslaglegging over de uitvoering door de lidstaten ***op basis van gemeenschappelijke indicatoren***. Tegelijkertijd moet de Commissie de toepassing van deze richtlijn beoordelen en na elke verkiezing voor het Europees Parlement een verslag met een dergelijke beoordeling indienen bij het Europees Parlement en de Raad.

Amendement 23

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 27

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(27) De Commissie moet een eigen evaluatie van de toepassing van deze richtlijn uitvoeren ***binnen een redelijke termijn na ten minste twee verkiezingen***	(27) De Commissie moet ***uiterlijk 18 maanden na elke verkiezing voor het Europees Parlement*** een eigen evaluatie van de toepassing van deze richtlijn uitvoeren***, die in voorkomend geval wordt***

voor het Europees Parlement.	***gevolgd door een wetgevingsvoorstel om deze richtlijn te wijzigen***.

Amendement 24

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 28

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(28) Om ervoor te zorgen dat de modellen voor de formele verklaringen die moeten worden ingediend door niet-nationale Unieburgers die hun actief of passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement willen uitoefenen, relevante gegevens blijven bevatten in het kader van de uitoefening van het kiesrecht door Unieburgers, moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om overeenkomstig artikel 290 VWEU gedelegeerde handelingen vast te stellen om deze modellen te wijzigen. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.	(28) Om ervoor te zorgen dat de modellen voor de formele verklaringen die moeten worden ingediend door niet-nationale Unieburgers die hun actief of passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement willen uitoefenen, relevante gegevens blijven bevatten in het kader van de uitoefening van het kiesrecht door Unieburgers, moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om overeenkomstig artikel 290 VWEU gedelegeerde handelingen vast te stellen om deze modellen te wijzigen. ***Om de verzameling en rapportage van gegevens door de lidstaten voor de verkiezingen voor het Europees Parlement te bevorderen en te verbeteren, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 VWEU gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde deze richtlijn aan te vullen met de vastlegging van een model en de vorm van de voor de toepassing van artikel 17, lid 1, te verzamelen gegevens.*** Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot

de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

Amendement 25

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 29

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(29) De lidstaten en de Unie hebben door het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap te ratificeren respectievelijk te sluiten[27], zich ertoe verbonden toe te zien op de naleving van dat verdrag. Ter ondersteuning van een inclusieve en gelijkwaardige deelname van personen met een handicap aan verkiezingen moet bij de vaststelling van de regels betreffende de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement door Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn, terdege rekening worden gehouden met de behoeften van burgers met een handicap en oudere burgers.	(29) De lidstaten en de Unie hebben door het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap te ratificeren respectievelijk te sluiten[27], zich ertoe verbonden toe te zien op de naleving van dat verdrag***, en met name artikel 29 daarvan***. Ter ondersteuning van een inclusieve en gelijkwaardige deelname van personen met een handicap aan verkiezingen moet bij de vaststelling van de regels betreffende de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement door Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn, terdege rekening worden gehouden met de behoeften van burgers met een handicap en oudere burgers. ***Lidstaten moeten met name passende regelingen, afgestemd op hun nationale stemprocedures, invoeren om te bevorderen dat burgers met een handicap hun stem uitbrengen, zoals de mogelijkheid om een stembureau te kiezen, gesloten stembureaus op belangrijke locaties en het gebruik van ondersteunende technologieën, formats en technieken zoals braille, een groter lettertype, audio-informatie, tactiele stencils, eenvoudig te lezen informatie en communicatie in gebarentaal. Voorts moeten de lidstaten overwegen aanvullende methoden in te voeren om stemmen te faciliteren, zoals vooraf fysiek stemmen en stemmen per volmacht, alsmede elektronisch en online stemmen.***

[27] Besluit 2010/48/EG van de Raad van 26 november 2009 betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (PB L 23 van 27.1.2010, blz. 35).

[27] Besluit 2010/48/EG van de Raad van 26 november 2009 betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (PB L 23 van 27.1.2010, blz. 35).

Amendement 26

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 29 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(29 bis) De lidstaten moeten in de periode voorafgaand aan de verkiezingen voor het Europees Parlement bewustmakings- en voorlichtingscampagnes bevorderen en tevens de voorschriften inzake toegankelijkheid voor personen met een handicap, ouderen en kwetsbare personen aanscherpen.

Amendement 27

Voorstel voor een richtlijn
Overweging 29 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	(29 ter) De lidstaten moeten waarborgen dat gedetineerden die op grond van de nationale wetgeving actief kiesrecht hebben, in de gelegenheid worden gesteld hun kiesrecht uit te oefenen, ook wanneer zij zich bevinden in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn.

Amendement 28

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
a) eenieder die op de referentiedag Unieburger is in de zin van artikel 20, lid 1, VWEU, en	a) eenieder die op de referentiedag Unieburger is in de zin van artikel 20, lid 1, VWEU, ***ongeacht zijn of haar mate van handelingsbekwaamheid,*** en

Amendement 29

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 4 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. De kiezer van de Unie ***oefent*** zijn of haar actief kiesrecht ***hetzij*** in de lidstaat van verblijf, ***hetzij*** in de lidstaat van herkomst ***uit***. Niemand mag meer dan eenmaal zijn of haar stem uitbrengen bij eenzelfde verkiezing.	1. De kiezer van de Unie ***moet het recht hebben te kiezen of hij of zij*** zijn of haar actief kiesrecht in de lidstaat van verblijf, ***dan wel*** in de lidstaat van herkomst ***wil uitoefenen***. Niemand mag meer dan eenmaal zijn of haar stem uitbrengen bij eenzelfde verkiezing.

Amendement 30

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 6 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. Een Unieburger die in een lidstaat verblijft zonder dat hij of zij de nationaliteit van deze lidstaat bezit, en die ingevolge een individuele rechterlijke of administratieve beslissing waartegen hoger beroep mogelijk is, hetzij overeenkomstig het recht van de lidstaat van verblijf, hetzij overeenkomstig het recht van zijn of haar lidstaat van herkomst, het passief kiesrecht heeft verloren, is bij de verkiezingen voor het Europees Parlement uitgesloten van de uitoefening van dat recht in de lidstaat van verblijf.	1. Een Unieburger die in een lidstaat verblijft zonder dat hij of zij de nationaliteit van deze lidstaat bezit, en die ingevolge een individuele rechterlijke of administratieve beslissing waartegen hoger beroep mogelijk is, hetzij overeenkomstig het recht van de lidstaat van verblijf, hetzij overeenkomstig het recht van zijn of haar lidstaat van herkomst, het passief kiesrecht heeft verloren, is bij de verkiezingen voor het Europees Parlement uitgesloten van de uitoefening van dat recht in de lidstaat van verblijf. ***Een door de lidstaat van herkomst genomen besluit tot ontneming van handelingsbekwaamheid als gevolg van een handicap leidt er echter niet toe dat een Unieburger zich niet kandidaat mag stellen voor de verkiezingen voor het Europees Parlement in de lidstaat van***

	verblijf, indien de wet van die lidstaat het passief kiesrecht zonder beperkingen toekent aan alle personen met een handicap.

Amendement 31

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 6 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
5. De lidstaten wijzen een contactpunt aan voor het ontvangen en doorzenden van de gegevens die nodig zijn voor de toepassing van lid 3. Zij geven de naam en de adresgegevens van het contactpunt, alsook aangevulde of ***gewijzigde*** informatie betreffende de contactpunten, aan de Commissie door. De Commissie houdt een lijst van contactpunten bij en geeft deze door aan de lidstaten.	5. De lidstaten wijzen een contactpunt aan voor het ontvangen en doorzenden van de gegevens die nodig zijn voor de toepassing van lid 3. Zij geven de naam en de adresgegevens van het contactpunt, alsook aangevulde of***, in het geval van wijzigingen, bijgewerkte*** informatie betreffende de contactpunten, aan de Commissie door. De Commissie houdt een lijst van contactpunten bij en geeft deze door aan de lidstaten.

Amendement 32

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 8 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. Niet-nationale Unieburgers kunnen onmiddellijk als kiezer worden ingeschreven.

Amendement 33

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 8 – lid 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 ter. Bij inschrijving van niet-nationale Unieburgers als ingezetene bieden de lidstaten deze personen de mogelijkheid om kenbaar te maken dat zij hun actief kiesrecht willen uitoefenen in het land

van verblijf, en stellen zij hen in kennis van de mogelijkheid zich kandidaat te stellen en hiertoe een verzoek in te dienen.

Indien niet-nationale Unieburgers ervoor kiezen om op het moment van inschrijving als ingezetene niet kenbaar te maken dat zij hun actief kiesrecht willen uitoefenen in het land van verblijf, behouden zij het recht dit achteraf te doen. Bij het verstrekken van informatie over de mogelijkheid om te stemmen of zich kandidaat te stellen, stellen lidstaten niet-nationale Unieburgers er naar behoren van in kennis dat zij, afhankelijk van hun keuze, hetzij in hun land van herkomst, hetzij in hun land van verblijf gebruik kunnen maken van hun actief en passief kiesrecht.

Amendement 34

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om kiezers van de Unie die blijk hebben gegeven van de wil om als kiezer te worden geregistreerd, de mogelijkheid te bieden ***tijdig*** voor de verkiezingen op een kiezerslijst te worden ingeschreven.	1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om kiezers van de Unie die blijk hebben gegeven van de wil om als kiezer te worden geregistreerd, de mogelijkheid te bieden ***uiterlijk 14 weken*** voor de verkiezingen op een kiezerslijst te worden ingeschreven. ***De lidstaten bieden de mogelijkheid tot registratie zodra de betrokken kiezer zich als ingezetene heeft laten inschrijven.***

Amendement 35

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 3 – punt c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	c bis) desgewenst aangeeft in welke taal hij of zij de in artikel 12, lid 2, bedoelde informatie wenst te ontvangen.

Amendement 36

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. De kiezers van de Unie die op de kiezerslijst zijn ingeschreven, blijven onder dezelfde voorwaarden als de nationale kiezers daarop ingeschreven totdat zij verzoeken daarvan te worden geschrapt, of totdat zij daarvan worden geschrapt omdat zij niet langer aan de voorwaarden voor uitoefening van het actief kiesrecht voldoen. Wanneer er is bepaald dat eigen onderdanen in kennis moeten worden gesteld van hun schrapping van de kiezerslijst, zijn deze bepalingen ***opdezelfde wijze*** van toepassing op kiezers van de Unie.	4. De kiezers van de Unie die op de kiezerslijst zijn ingeschreven, blijven onder dezelfde voorwaarden als de nationale kiezers daarop ingeschreven totdat zij verzoeken daarvan te worden geschrapt, of totdat zij daarvan worden geschrapt omdat zij niet langer aan de voorwaarden voor uitoefening van het actief kiesrecht voldoen. Wanneer er is bepaald dat eigen onderdanen in kennis moeten worden gesteld van hun schrapping van de kiezerslijst, zijn deze bepalingen ***eveneens*** van toepassing op kiezers van de Unie. ***Kennisgevingen worden verstrekt in een officiële taal van de Unie die begrijpelijk is voor de desbetreffende kiezers van de Unie.***

Amendement 37

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 10 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. De nationale autoriteiten garanderen bij de indiening van een kandidatenlijst dat de democratische, evenredige en transparante normen die gelden voor nationale Unieburgers ook gelden voor niet-nationale Unieburgers die zich kandidaat stellen.

Amendement 38

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 11 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. De lidstaat van verblijf deelt de betrokkene tijdig ***en*** in duidelijke en eenvoudige bewoordingen mee welk besluit inzake zijn of haar verzoek om inschrijving op de kiezerslijst is genomen of welk besluit inzake de ontvankelijkheid van zijn of haar kandidaatstelling is genomen.	1. De lidstaat van verblijf deelt de betrokkene tijdig***,*** in duidelijke en eenvoudige bewoordingen ***en in een voor hem of haar begrijpelijke officiële taal van de Unie*** mee welk besluit inzake zijn of haar ***onmiddellijke registratie of*** verzoek om inschrijving op de kiezerslijst is genomen of welk besluit inzake de ontvankelijkheid van zijn of haar kandidaatstelling is genomen ***en hoe hij of zij eventueel beroep kan instellen tegen die besluiten***.

Amendement 39

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 11 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. In het geval van een fout in de kiezers- of kandidatenlijsten voor het Europees Parlement ***kan*** de ***betrokkene*** gebruikmaken van beroepsprocedures die vergelijkbaar zijn met die welke in de wetgeving van de lidstaat van verblijf zijn vastgesteld voor kiezers en verkiesbare personen die onderdaan zijn van die lidstaat.	3. In het geval van een fout in de kiezers- of kandidatenlijsten voor het Europees Parlement ***worden*** de ***betrokkenen hiervan tijdig in kennis gesteld en kunnen zij*** gebruikmaken van beroepsprocedures die vergelijkbaar zijn met die welke in de wetgeving van de lidstaat van verblijf zijn vastgesteld voor kiezers en verkiesbare personen die onderdaan zijn van die lidstaat.

Amendement 40

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 11 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. De lidstaten stellen de ***betrokkene*** duidelijk en ***tijdig*** in kennis van het in lid 1 bedoelde besluit en van de in de leden 2 en 3 bedoelde beroepsprocedures.	4. De lidstaten stellen de ***betrokkenen*** duidelijk***, tijdig*** en ***in een voor hen begrijpelijke officiële taal van de Unie*** in kennis van het in lid 1 bedoelde besluit en van de in de leden 2 en 3 bedoelde beroepsprocedures.

Amendement 41

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. De lidstaten wijzen een nationale autoriteit aan die de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat niet-nationale Unieburgers tijdig in kennis worden gesteld van de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement.	1. De lidstaten wijzen een nationale autoriteit aan die de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat niet-nationale Unieburgers***, zodra zij zich laten inschrijven als ingezetene van een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn,*** tijdig ***en in de aanloop naar Europese verkiezingen geregeld*** in kennis worden gesteld van de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement***, met inachtneming van de termijnen die zijn vastgesteld voor de aankondiging van de kandidatenlijsten. Met deze informatie worden burgers erop gewezen dat zij de keuze hebben zich in hun lidstaat van verblijf te laten registreren of in hun lidstaat van herkomst geregistreerd te blijven, afhankelijk van hun voorkeur.*** ***De aangewezen autoriteit verschaft de betrokkenen een exemplaar van de gestandaardiseerde modellen voor de formele verklaringen als genoemd in bijlagen I en II, die niet-nationale Unieburgers moeten indienen om zich als kiezer of kandidaat te laten registreren.***

Amendement 42

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 2 – punt d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	d bis) de specifieke maatregelen die er zijn getroffen om de uitoefening van het kiesrecht voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen kiezers, zoals personen met een handicap, te vergemakkelijken.

Amendement 43

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. De lidstaten spannen zich in om maatschappelijke organisaties actief te betrekken bij het kweken van bewustzijn omtrent de in de leden 1 en 2 bedoelde informatie, en om niet-nationale Unieburgers aan te sporen dergelijke informatie actief in te winnen, zo vaak als zij daar behoefte aan hebben. De lidstaten zien erop toe dat hiervoor voldoende financiële middelen worden gereserveerd.

Amendement 44

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 3 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. De informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement en de in lid 2 bedoelde informatie worden in duidelijke en eenvoudige bewoordingen verstrekt.	3. De informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement en de in lid 2 bedoelde informatie worden in duidelijke en eenvoudige bewoordingen verstrekt***, conform de kwaliteitseisen van artikel 9 van Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad[30]***.
	[30] Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 1).

Amendement 45

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
De in de eerste alinea bedoelde informatie wordt ***niet alleen*** verstrekt in een ***of meer officiële talen van de gastlidstaat, maar gaat ook vergezeld van een vertaling in ten minste een andere*** officiële taal van de Unie die ***in grote lijnen wordt begrepen door zoveel mogelijk Unieburgers die op het grondgebied van de gastlidstaat verblijven, conform de kwaliteitseisen van artikel 9 van Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad[30]***.	De in de eerste alinea bedoelde informatie wordt verstrekt in een officiële taal van de Unie die ***begrijpelijk is voor de desbetreffende kiezer of kandidaat van de Unie***.

_____

[30] Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 1).

Amendement 46

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
4. De lidstaten zorgen ervoor dat informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement en de in lid 2 bedoelde informatie door middel van passende communicatiemiddelen, -wijzen en -formats toegankelijk worden gemaakt voor personen met een handicap ***en*** ouderen.	4. De lidstaten zorgen ervoor dat informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement en de in lid 2 bedoelde informatie ***door toepassing van de toegankelijkheidsvoorschriften voorzien in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad[30 bis] en*** door middel van passende communicatiemiddelen, -wijzen en -formats***, zoals braille, een groter lettertype, audio-informatie, tactiele stencils, eenvoudig te lezen informatie en***

gebarentaal, toegankelijk worden gemaakt voor ***kwetsbare en gemarginaliseerde groepen, zoals*** personen met een handicap***,*** ouderen***, daklozen en gedetineerden met actief kiesrecht***.

[30 bis] Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70).

Amendement 47

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	4 bis. Personen die krachtens artikel 3 actief en passief kiesrecht genieten en zich als ingezetene van een lidstaat hebben laten inschrijven, ontvangen automatisch informatie over hun rechten uit hoofde van deze richtlijn. Deze informatie wordt hun ook op gezette tijden en ruim voor de verkiezingen voor het Europees Parlement verstrekt.

Amendement 48

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 13 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. De lidstaten wisselen tijdig vóór de verkiezingen de voor de toepassing van artikel 4 vereiste gegevens uit. Hiertoe begint de lidstaat van verblijf ***uiterlijk zes*** weken vóór de eerste dag van de in artikel 10, lid 1, van de Akte betreffende de verkiezing van de leden van het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen bedoelde verkiezingsperiode met de	1. De lidstaten wisselen tijdig vóór de verkiezingen de voor de toepassing van artikel 4 vereiste gegevens uit. Hiertoe begint de lidstaat van verblijf ***uiterlijk 16*** weken vóór de eerste dag van de in artikel 10, lid 1, van de Akte betreffende de verkiezing van de leden van het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen bedoelde verkiezingsperiode met de toezending aan

toezending aan de lidstaat van herkomst van de in bijlage III bedoelde reeks gegevens. Overeenkomstig zijn nationale wetgeving neemt de lidstaat van herkomst de nodige maatregelen om te voorkomen dat zijn onderdanen in meer dan een lidstaat hun actief en passief kiesrecht uitoefenen.	de lidstaat van herkomst van de in bijlage III bedoelde reeks gegevens. Overeenkomstig zijn nationale wetgeving neemt de lidstaat van herkomst de nodige maatregelen om te voorkomen dat zijn onderdanen in meer dan een lidstaat hun actief en passief kiesrecht uitoefenen.

Amendement 49

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 14 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
De lidstaten ***die bij de verkiezingen voor het Europees Parlement voorzien in de mogelijkheid om*** vervroegd ***te*** stemmen, ***per post te stemmen,*** elektronisch ***te*** stemmen ***en via*** het ***internet te stemmen,*** zorgen ervoor dat deze stemmethoden voor de kiezers van de Unie beschikbaar zijn onder ***voorwaarden die vergelijkbaar zijn met*** die welke voor de eigen onderdanen gelden.	De lidstaten ***overwegen de invoering van aanvullende manieren om te stemmen zoals stemmen per post,*** vervroegd ***fysiek*** stemmen, ***stemmen bij volmacht, mobiele stembureaus voor kiezers die op de verkiezingsdag niet naar een stembureau kunnen gaan en*** elektronisch ***en online*** stemmen ***bij de verkiezingen voor*** het ***Europees Parlement. De lidstaten*** zorgen ervoor dat deze stemmethoden voor de kiezers van de Unie beschikbaar zijn onder ***dezelfde voorwaarden als*** die welke voor de eigen onderdanen gelden.

Amendement 50

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 15 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
De lidstaten wijzen een autoriteit aan die verantwoordelijk is voor het verzamelen en het aan het publiek en aan de Commissie verstrekken van relevante statistische gegevens over de deelname van niet-nationale Unieburgers aan de verkiezingen voor het Europees Parlement.	De lidstaten wijzen een autoriteit aan die verantwoordelijk is voor het verzamelen en het aan het publiek en aan de Commissie verstrekken van relevante statistische gegevens ***op basis van gemeenschappelijke indicatoren*** over de deelname van niet-nationale Unieburgers aan de verkiezingen voor het Europees Parlement.

Amendement 51

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 16

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Artikel 16	***Schrappen***
Afwijkingen	
1. Indien in een lidstaat het aantal Unieburgers die aldaar verblijf houden zonder de nationaliteit van deze lidstaat te bezitten en die de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt, meer bedraagt dan 20 % van het totale aantal nationale en niet-nationale Unieburgers die de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt en die daar verblijf houden, kan deze lidstaat in afwijking van de artikelen 3, 9 en 10	
a) het actief kiesrecht uitsluitend toekennen aan de kiezers van de Unie die ten minste sedert een bepaalde tijd, welke op niet meer dan vijf jaar mag worden vastgesteld, in deze lidstaat verblijf houden,	
b) het passief kiesrecht uitsluitend toekennen aan de verkiesbare burgers van de Unie die ten minste sedert een bepaalde tijd, die op niet meer dan tien jaar mag worden vastgesteld, in deze lidstaat verblijf houden.	
Deze bepalingen laten de maatregelen onverlet die die lidstaat ten aanzien van de samenstelling van de kandidatenlijsten kan treffen, met name om de integratie van de Unieburgers die geen onderdaan van die lidstaat zijn, te vergemakkelijken.	
De in de eerste alinea bedoelde voorwaarden inzake verblijfsduur zijn evenwel niet van toepassing op de kiezers en verkiesbare burgers van de Unie die ingevolge hun verblijf buiten hun lidstaat van herkomst, of ingevolge de duur van dit verblijf, aldaar niet het actief of passief kiesrecht hebben.	
2. Indien bij de wetgeving van een lidstaat is voorgeschreven dat aldaar	

verblijvende onderdanen van een andere lidstaat stemrecht hebben bij de verkiezingen voor het parlement van die lidstaat en daartoe op de kiezerslijsten van die lidstaat kunnen worden ingeschreven onder precies dezelfde voorwaarden als de nationale kiezers, hoeft eerstgenoemde lidstaat in afwijking van deze richtlijn, de artikelen 6 tot en met 13 niet op die onderdanen toe te passen.

3. Achttien maanden vóór de verkiezingen voor het Europees Parlement dient de Commissie bij de Raad en het Europees Parlement een verslag in waarin zij nagaat of de redenen die de toekenning aan de betrokken lidstaten van een afwijking overeenkomstig artikel 22, lid 2, VWEU rechtvaardigen, nog aanwezig zijn, en stelt zij in voorkomend geval passende wijzigingen voor.

De lidstaten die overeenkomstig lid 1 afwijkende bepalingen vaststellen, verstrekken de Commissie alle nodige gegevens ter rechtvaardiging hiervan.

Amendement 52

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 16 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Artikel 16 bis
	De uitoefening van het recht van niet-nationale Unieburgers om te stemmen en zich kandidaat te stellen voor de verkiezingen voor het Europees Parlement geldt voor alle kieslijsten en kiesdistricten die zijn vastgesteld in de Akte betreffende de verkiezing van de leden van het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen, ook ingeval er een Uniebreed kiesdistrict wordt ingevoerd, teneinde te waarborgen dat het beginsel van non-discriminatie wordt geëerbiedigd.

Amendement 53

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 17 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Verslaglegging	***Gegevensverzameling en*** verslaglegging

Amendement 54

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 17 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
1. Binnen zes maanden na elke verkiezing voor het Europees Parlement verstrekken de lidstaten de Commissie informatie over de toepassing van deze richtlijn op hun grondgebied. Naast algemene opmerkingen bevat het verslag statistische gegevens over de deelname van kiezers en verkiesbare burgers van de Unie aan de verkiezingen voor het Europees Parlement, alsook een overzicht van de maatregelen die ter ondersteuning daarvan zijn genomen.	1. Binnen zes maanden na elke verkiezing voor het Europees Parlement verstrekken de lidstaten de Commissie informatie over de toepassing van deze richtlijn op hun grondgebied. Naast algemene opmerkingen bevat het verslag statistische gegevens over de deelname van kiezers en verkiesbare burgers van de Unie aan de verkiezingen voor het Europees Parlement, alsook een ***gedetailleerd*** overzicht van de maatregelen ***op basis van gemeenschappelijke indicatoren*** die ter ondersteuning daarvan zijn genomen. ***De lidstaten verstrekken ook gedetailleerde informatie over de doeltreffendheid van hun onderlinge gegevensuitwisseling om dubbel stemmen te voorkomen.***

Amendement 55

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 17 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	2 bis. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 20 gedelegeerde handelingen vast te stellen waarin een model en de vorm worden vastgelegd van de voor de toepassing van lid 1 van dit artikel te verzamelen gegevens.

Amendement 56

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 18 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Binnen ***twee jaar*** na ***de verkiezingen*** voor het Europees Parlement ***van 2029*** evalueert de Commissie de toepassing van deze richtlijn en stelt zij een evaluatieverslag op over de vorderingen bij de verwezenlijking van de daarin vervatte doelstellingen. De evaluatie omvat tevens een beoordeling van de werking van artikel 13.	Binnen ***18 maanden*** na ***elke verkiezing*** voor het Europees Parlement evalueert de Commissie de toepassing van deze richtlijn en stelt zij een evaluatieverslag op over de vorderingen bij de verwezenlijking van de daarin vervatte doelstellingen. De evaluatie omvat tevens een beoordeling van de werking van artikel 13. ***De evaluatie gaat in voorkomend geval vergezeld van een wetgevingsvoorstel ter wijziging van deze richtlijn.***

Amendement 57

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 20 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
3. De Raad kan de bevoegdheidsdelegatie als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 13 te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.	3. De Raad kan de bevoegdheidsdelegatie als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 13 ***en artikel 17, lid 2 bis,*** te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

Amendement 58

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 20 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
6. Een krachtens de artikelen 9, 10 en 13 vastgestelde gedelegeerde handeling	6. Een krachtens de artikelen 9, 10 en 13 ***en artikel 17, lid 2 bis,*** vastgestelde

treedt alleen in werking indien de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad geen bezwaar heeft gemaakt, of indien de Raad vóór het verstrijken van die termijn de Commissie heeft medegedeeld dat hij daartegen geen bezwaar zal maken. Die termijn kan op initiatief van de Raad met twee maanden worden verlengd.	gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad geen bezwaar heeft gemaakt, of indien de Raad vóór het verstrijken van die termijn de Commissie heeft medegedeeld dat hij daartegen geen bezwaar zal maken. Die termijn kan op initiatief van de Raad met twee maanden worden verlengd.

Amendement 59

Voorstel voor een richtlijn
Bijlage I – regel 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	Ik wens in de volgende taal informatie over de verkiezingen te ontvangen:

Amendement 60

Voorstel voor een richtlijn
Bijlage II – alinea 4

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
Ik heb het passief kiesrecht in mijn lidstaat van herkomst niet verloren.	Ik heb het passief kiesrecht in mijn lidstaat van herkomst niet verloren***[1 bis]***.
	[1 bis] Alleen vermelden indien dit ook vereist is voor onderdanen van de lidstaat van verblijf.